

Osamdedestgodišnjica geološke službe u Hrvatskoj (1909 — 1989)

Institut za geološka istraživanja u Zagrebu, obilježava 80 godišnjicu postojanja, rada i djelovanja jedne od najstarijih geoloških institucija u našoj zemlji.

Evocirajući vremensko razdoblje i društveno-političke prilike XIX vijeka u našim krajevima kao i sve izrazitije težnje naših naroda za stjecanjem nacionalnih prava i sloboda u društvu, te kulturnom, prosvjetnom i znanstvenom osamostaljenju, moramo ovom prilikom istaknuti dva vrlo značajna događaja, koja su svojom znanstvenom fizionomijom sigurno utjecali i ubrzali razvoj znanosti. To je osnivanje Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu (1866), te nešto kasnije i Sveučilišta u Zagrebu (1874). To je nesumljivo predstavljalo izuzetno značajni znanstveni i kulturni događaj za dalji razvoj svih znanstvenih djelatnosti, pa tako i geologije. U isto vrijeme osniva se i Katedra za mineralogiju i geologiju na tadašnjem filozofskom fakultetu kao i Mineraloško geološki odjel Narodnog muzeja na čijem je čelu bio prvi profesor mineralogije i geologije Dr. Đuro Pilar. Njegovim prvim znanstveno istraživačkim radovima udareni su temelji geologiji u Hrvatskoj i time stvoreni uvjeti za postupno osamostaljenje i odvajanje od dotadašnjeg apsolutističkog diktata i utjecaja Državnog geološkog zavoda u Budimpešti.

Dolazak Dr. Dragutina Gorjanović-Krambergera na čelo Mineraloško-geološkog muzeja (1880) imao je presudan značaj za dalji razvoj geologije u Hrvatskoj. Njegovi radovi i znanstvena istraživanja iz područja paleontologije i geologije, kao i otkriće krapinskog pračovjeka spadaju u tadašnju najvišu razinu znanstvenih dostignuća u svijetu. U to vrijeme započinju i prva geološka kartiranja Zagrebačke i Samoborske gore, kao i prva okupljanja tada mladih geologa kao što su bili Ferdo Koch, Marijan Salopek, Josip Poljak i drugi. Gorjanović-Kramberger, tada već redoviti sveučilišni profesor prihvatio se sveobuhvatnog geološkog snimanja Hrvatske. Upravo geološkim kartiranjem i izdavanjem geoloških karata u mjerilu 1 : 75.000 listova »Vinica«, »Rogatec—Kozje«, »Zlatar—Krapina« i »Zagreb« kao prvih listova buduće »Prijegledne geološke karte Kraljevine Hrvatske i Slavonije« došlo je do znatnih poteškoća u dobivanju dozvole za samostalno izdavanje tih karata od strane Državnog geološkog zavoda u Budimpešti. To je bilo od presudnog utjecaja na

sve nastupajuće organizirane akcije i nastojanja za osnivanje potpuno samostalne geološke službe u Hrvatskoj, neovisne o državnoj upravi u Budimpešti. Izuzetnom upornošću i nesalomljivom voljom, nailazeći na sve žešći otpor tadašnjih državnih vlasti, uspio je Gorjanović-Kramberger, tada već član Jugoslavenske akademije i državni savjetnik, predložiti tadašnjoj Hrvatsko-slavonskoj zemaljskoj vladi u Zagrebu osnivanje samostalne geološke službe u Hrvatskoj, koja to svojom naredbom br. III-A.2275 od 03. 07. 1909. godine odobrava i osniva »Geološko povjerenstvo za Hrvatsku i Slavoniju« u Zagrebu. Institut za geološka istraživanja kao nasljednik tog Geološkog povjerenstva obilježava 80 godišnjicu prve samostalne geološke ustanove u Hrvatskoj.

U svojim prvim danima rada i djelovanja Geološko povjerenstvo organizira rad u montangeološkoj, agrogeološkoj i geografskoj sekciji, kao i Odboru za istraživanje špilja, a preuzima konačno i sav rad na snimanju geoloških karata u mjerilu 1 : 75.000. U narednih nekoliko godina izdaje 16 listova geoloških karata čime započinje samostalan i organiziran rad na tadanjem kapitalnom dijelu »Prijeledne geološke karte kraljevine Hrvatske i Slavonije«.

Geološko povjerenstvo je postojalo sve do 1922. godine kada ga je tadanja Pokrajinska vlada ukinula, a svojom naredbom Odjeljenja za prosvjetu i vjere br. 47.390 od 07. 11. 1922. g. osnovala Geološki zavod u Zagrebu. Time je konačno ostvarena zamisao o samostalnoj geološkoj službi u Hrvatskoj. No Geološki zavod u Zagrebu djeluje i radi organizirano samo nekoliko godina. Dekretom br. P-br. 57.450 od 16. 12. 1931. godine je ukinut, cijeli inventar i arhiva preneseni su u Beograd. Svi zaposleni geolozi premješteni su na rad u centralnu ustanovu »Geološki institut Kraljevine Jugoslavije« u Beogradu.

Geološko povjerenstvo i Geološki zavod u Zagrebu izdavali su od 1909. do 1931. godine i svoje publikacije. Tako je Geološko povjerenstvo izdalo ukupno 6 svezaka »Vijesti Geološkog povjerenstva«, dok je Geološki zavod izdao 3 sveska »Vijesti Geološkog zavoda«. U »Vijestima Geološkog zavoda« objavljeni su značajni radovi iz područja paleontologije, geomorfologije, nauke o rudnim ležištima, mineralogije i geofizike, kao i rezultati snimanja pregledne karte lista Jablanac—Karlomag.

Međutim 1939. godine osnovan je u Zagrebu ponovno Geološki zavod pod imenom Geološki zavod banovine Hrvatske, koji nešto kasnije dobiva ime Državni geološki zavod. Rad i djelovanje zavoda u razdoblju od 1939. pa do 1945. godine bio je zbog ratnih prilika gotovo sasvim obustavljen i sveden uglavnom na teorijsko-znanstveni rad i kabinetska istraživanja. U tom razdoblju objelodanjena su svega tri broja »Viestnika hrvatskog državnog geološkog zavoda i hrvatskog državnog geološkog muzeja« s radovima iz područja paleontologije i stratigrafije tercijara.

Neposredno nakon oslobođenja započeli su u Hrvatskoj vrlo opsežni geološko-rudarski istražni radovi na pronalaženju svih vrsta mineralnih sirovina, a naročito ugljena, nafte i željeznih ruda, neophodno potrebnih našoj industriji. Pred tadanjim Geološkim zavodom, sa svega četiri geologa, stajali su veoma složeni i odgovorni zadaci. Osnovni uvjet za predstojeće zadatke vrlo obimnih geoloških istraživanja bio je okupljanje odgovarajućih stručnih kadrova i reorganizacija zavoda, koja bi odgovarala tadanjim zahtjevima privrede i društva. Iz tih razloga Geološkom zavodu pripali su Zavod za istraživanje zemlje Ministarstva industrije i

rudarstva, a 1947. godine i Zavod za rude, goriva i metalurgiju, koji u sklopu zavoda dobiva status Kemijskog odjela. Takvom reorganizacijom zavod dobiva odgovarajuću fizionomiju prilagođenu potrebama privrede i dobiva naziv Geološko-rudarski institut Ministarstva industrije i rudarstva. Osnovni ciljevi i zadaci tog instituta bili su pronalaženje rudnih industrijskih i ostalih mineralnih sirovina, građevinskog materijala, mineralnih i industrijskih voda, kao i vođenje nadzora nad istražnim geološkim i rudarskim radovima, prikupljanje i sređivanje evidencije o cjelokupnom mineralnom blagu Hrvatske, proučavanje i laboratorijsko ispitivanje kaustobiolita, minerala, industrijskih sirovina, građevinskog materijala i voda u cilju upoznavanja i definiranja mogućnosti njihovog racionalnog iskorištavanja. Vrlo bogat i vrijedan fond detaljnih i preglednih geoloških, geološko-rudarskih i ostalih karata i dokumentacije datira iz tog vremenskog razdoblja, a objavljivanje znanstvenih i stručnih rezultata tih istraživanja ponovno započinje s izdavanjem prvog broja »Geološkog vjesnika«, budućeg stalnog znanstvenog časopisa i današnjeg Instituta za geološka istraživanja.

U skladu s poznatim društveno-ekonomskim kretanjima, u 1950. godini Geološko-rudarski institut izdvaja iz svoje organizacije dio operativnih djelatnosti istražnih bušenja, koja se konstituiraju kao samostalna privredna organizacija, a postojeći Institut rješenjem Vlade NRH broj 15.332 od 21. 10. 1950. mijenja naziv u Zavod za geološka istraživanja NRH i djeluje sve do 1954. godine (kada konačno postaje ustanova sa samostalnim financiranjem. Iako u neprikladnim radnim prostorijama sa skromnim instrumentarijem i opremom, bez kontinuiranog i planskog financiranja, upravo u tom razvojnem razdoblju dolazi do reorganizacije osnovnih djelatnosti zavoda, priliva novo školovanih geoloških kadrova i intenziviranja geoloških istraživanja u Hrvatskoj. U to vrijeme dolazi do vrlo obimnih investicionih zahvata u Hrvatskoj, koja su svojim tehničkim i investiciono projektnim rješenjima bili vezani na niz geoloških, inženjerskogeoloških, hidrogeoloških i istraživačkih predradnji, pa je i uloga i organizacija djelatnosti Geološkoj zavoda morala biti usmjerena u cilju unapređenja i aktiviranja mnogih novih metoda i pristupa u savladavanju kompleksnih zadataka na području geoloških istraživanja u Hrvatskoj.

Na osnovu višegodišnjih priprema kao i usuglašavanja metoda i koncepcije te izradi uputstava na nivou Jugoslavije, pristupa se 1958. godine izradi prve Osnovne geološke karte SFRJ, fundamentalnog kapitalnog dijela geološke kartografije na području SRH. Na izradi tog izuzetno značajnog rada gradili su se temelji suvremenih i znanstvenih metoda geoloških kartiranja u Hrvatskoj, osigurao priliv mlađih geoloških stručnjaka, što je imalo značajnog utjecaja na dalju reorganizaciju Zavoda, njegovih osnovnih djelatnosti i perspektivu daljeg razvoja. Već tada dolazi do formiranja pojedinih samostalnih odjela koji su svojim stručnim i znanstvenim programima djelatnosti bitno utjecali na buduću fizionomiju Zavoda u novim uvjetima društveno ekonomskih kretanja u našoj zemlji.

Vrlo širok i dinamičan spektar geoloških istraživanja, znanstvenih studija i projekata, elaborata i ekspertiza te niza primjenjenih istraživačkih zahvata omogućio je da Zavod stekne znanstveni status istraživačkih institucija, pa tako i Odlukom Republičkog savjeta za naučni rad SRH br.

23.892/60 od 29. 12. 1960. dobiva znanstveni status i mijenja naziv u Institut za geološka istraživanja. Suosnivači Instituta bili su i Prirodoslovno-matematički i Tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu.

Obzirom na programske ciljeve znanstvenih i primijenjenih geoloških istraživanja u Institutu se formiraju specijalizirani odjeli i to: geološki, sa zadatkom izrade i nastavka rada na snimanju Osnovne geološke karte, kao i znanstvenih studija na polju stratigrafskih, tektonskih, paleontoloških i biostratigrafskih istraživanja; petrografski, sa zadatkom razvijanja i unapređenje novih znanstvenih metoda sedimento-petrografske analiza, određivanje mineraloškog sastava, granulometrijskih i morfoloških svojstava sedimenata za područje Hrvatske, aplicirajući ta istraživanja u izradi dijela Osnovne geološke karte; i hidrogeološki, s osnovnim zadatkom proučavanja zakonitosti pojavljivanja i kretanja podzemnih voda, naročito u našim specifičnim krškim terenima.

Takvom organizacijom Instituta u ono vrijeme bili su stvoreni i omogućeni svi uvjeti za dalju uspješnu afirmaciju svih stručnjaka Instituta kao i znatnog broja fakultetskih suradnika.

Nema mogućnosti da izložimo sve rezultate dugogodišnjih geoloških istraživanja, koja su s velikim entuzijazmom i samoprijedorom izveli stručnjaci Instituta, naročito u poslijeratnom razdoblju. U prvom redu ističemo geološka istraživanja rudnih ležišta mineralnih sirovina, metala, nemetala i građevinskog materijala, prijeko potrebnih našoj industriji i energetici. Posebno se to odnosi na istraživanje ugljena u području Hrvatskog Zagorja, Podravine, Posavine, Istre i Dalmacije. Tada dobiveni rezultati i danas se koriste u valorizaciji ugljenonosnih potencijala u našoj Republici.

Na području istraživanja geologije nafte, a koristeći rezultate geoloških kartiranja, rješavani su osnovni strukturni problemi i tektonske prilike naftonosnih terena u dijelovima Dinarida, Baniji i Kordunu, Hrvatskom Zagorju i nekim dalmatinskim otocima. Time su definirane osnovne postavke i prethodni radovi za duboka istražna bušenja naftnih struktura u Hrvatskoj.

Posebnu važnost za našu aluminijsku industriju predstavljala su vrlo obimna geološka istraživanja boksita na područjima Istre, Like i Dalmacije, koja i danas zauzimaju odgovarajuće mjesto u programskim zadacima budućeg srednjoročnog plana razvoja naše Republike.

Istraživanjima nemetalnih mineralnih sirovina posvećivana je kontinuirana pažnja, budući su i zahtjevi naše keramičke, staklarske i kemijske industrije svakim danom bili sve veći, a novi tehnološki procesi u korištenju nemetalnih mineralnih sirovina otvorili su široke mogućnosti iskorištavanja donedavno za industriju neupotrebljivih nemetalnih sirovina.

Otkrivene su nove značajne količine keramičkih glina u Baniji, gipsa u Dalmaciji, kvarcnog pijeska u Slavoniji, Hrvatskom Zagorju, Istri i Dalmaciji, barita u Kordunu, Lici i Gorskom Kotaru, lapora, tufa i mineralnih sirovina ekspandirajućih svojstava u Dalmaciji, Slavoniji, Hrvatskom Zagorju, Lici i Baniji. Rezultati geoloških istraživanja nemetalnih mineralnih sirovina odigrali su presudnu ulogu u revitalizaciji već gotovo napuštenih ležišta i rudnika, a novoistražena sirovinska baza omogućila je industriji nemetala izgradnju novih i proširenje postojećih industrijskih kapaciteta.

Istraživanjem milovkinog škriljavca u Slavoniji kao i vapnenačkih sedimentata obogaćenih fosforitom u Dalmaciji nastojalo se definirati rasprostranjenost i koncentraciju ovih mineralnih supstanci, prijeko potrebnih našoj kemijskoj industriji i industriji papira, koja je ovisna isključivo od uvoza sirovina.

Geološkim istraživanjima mineralnih sirovina u proteklom razdoblju bile su obuhvaćene i nekad eksploataбилne pojave i ležišta željeznih ruda u Baniji i Kordunu te manjih razmjera u Lici, od kojih su danas opet atraktivne pojave i ležišta hematita kod Vojnića, koji svojom kvalitetom odgovara vrlo rijetkim niskomanganskim željeznim rudama.

Spomena vrijedna u ovom prikazu su svakako i istraživanja minerala žive, zlata i rijetkih minerala, koja očekuju svoj nastavak uz kompleksnost pristupa i konačno definiranje eventualnih ekonomskih vrijednosti.

Ovaj prikaz geoloških istraživanja mineralnih sirovina nebi bio potpun, ako ne spomenemo i vrlo obimna istraživanja nalazišta ukrasnog i tehničkog građevnog kamena u područjima Dalmacije, Like, Istre i Slavonije, koji zauzimaju sve značajnije mjesto u našoj industriji građevinskog materijala, izgradnji prometnica, visokogradnji, metalurgiji i kemijskoj industriji.

Uporedo s ovim istraživanjima mineralnih sirovina započelo je sistematsko geološko kartiranje i izrada prvih listova Osnovne geološke karte SFRJ, kao fundamentalnog dijela geologije u SRH. Ova geološka kartiranja započeta 1958. godine pogodovala su, ne samo širem zahvatu razvijanja geoloških djelatnosti u smislu istraživanja, nego su predstavljala osnovne geološke podloge za sva buduća istraživanja na polju rudarstva, energetike, poljoprivrede, šumarstva, vodoprivrede, građevinarstva, kemijske industrije i industrije nemetala. Do danas je čitavo područje republike Hrvatske obuhvaćeno s OGK mjerila 1 : 100.000. Štampano i objelodanjeno je 67 listova ove karte s odgovarajućim tekstualnim tumačima; a 5 listova nalazi se u fazi pripreme za štampu.

Tokom 1986. godine počeli su intenzivniji radovi na OGK-II koja se radi također na nivou cijele Jugoslavije.

Vrlo intenzivna investiciona izgradnja u našoj zemlji, naročito hidroenergetskih, melioracionih, građevinskih i ostalih hidrotehničkih objekata uslovlila je razvoj hidrogeoloških i inženjerskogeoloških istraživanja, koja su svojim specifičnostima, metodološkim pristupom i rezultatima istraživanja mnogo doprinijela u rješavanju i najkompliciranijih problema u izgradnji akumulacija, brana, tunela, vodoopskrbe i vodozaštite, naročito u našim krškim terenima. Izradi projekata navedenih objekata i urbanističkih rješenja gradova i naselja prethodila su vrlo značajna hidrogeološka i inženjerskogeološka istraživanja, od kojih spominjemo samo nekoliko najznačajnijih. To su u prvom redu hidrogeološke studije podzemnih voda slivova rijeke Cetine, Dobre, Korane, Mrežnice, Like, Ličke Jesenice, Drave i Save s pritocima, koje su mnogome doprinijele rješavanju zakonitosti kretanja podzemnih voda i njenog utjecaja na mogućnosti hidrotehničkih zahvata. Tako su hidrogeološke podloge i studije, izrađene u Geološkom zavodu, prethodile izgradnji i rekonstrukciji vodoopskrbnih objekata u Rijeci, Zadru, Zagrebu, Varaždinu, Osijeku, Vukovaru, Podravskoj Slatini, Donjem Miholjcu, kao i hidroenergetskih objekata HE Peruća, HE Orlovac, HE Varaždin, HE

Sklope, HE Senj, HE Đale, a inženjerskogeološka rješenja i sanacioni projekti i mnogobrojne ekspertize bili su osnova za izgradnju značajnih objekata kao što su Koksara u Bakru, Jadranska željezara, most Kopno—Krk, komunalna i stambena izgradnja u Rijeci, tunel Učka, most Rječina, mikro seizmička rajonizacija grada Zagreba, Rijeke, Zadra, Varaždina i Herceg Novog.

Svi navedeni radovi na izradi Osnovne geološke karte, istraživanju mineralnih sirovina, hidrogeološkim i inženjerskogeološkim istraživanjima u proteklom dugogodišnjem razvoju predstavljali su nepresušni izvor podataka, koji su pogodovali daljoj znanstvenoj obradi, razvoju znanstvenih dostignuća i osobnih usavršavanja stručnih i znanstvenih radnika Instituta. Tako su velikim brojem studija i znanstvenih tema rješavani i proučavani vrlo složeni problemi paleogeografskih, biostratigrafskih i osnovnih geotektonskih odnosa, koji su u geološkim istraživanjima nafte i plina u našoj Republici imali znatan utjecaj na dalja sagledavanja i determiniranja naftonosnih stratigrafskih jedinica i struktura.

Brojnim mineraloško-petrografskim, paleontološkim, mikropaleontološkim, te u zadnje vrijeme naročito sedimentološkim studijskim radovima i znanstvenim temama, stručni i znanstveni radnici Instituta neprekidno rade na usavršavanju metodoloških pristupa u kompleksnim istraživanjima i proučavanjima geološke građe naše Republike. Time stalno doprinose daljem razvoju i upoznavanju ovih značajnih znanstvenih disciplina. Vrlo obimna građa i višegodišnji fundus hidrogeoloških i inženjerskogeoloških podataka i rezultata istraživanja omogućio je programiranje i početak izrade prve hidrogeološke karte, karte termalnih i mineralnih voda, inženjerskogeološke karte i karte mineralnih sirovina područja SR Hrvatske. U radu su OHG karta i OIG karta M 1 : 100.000 koje će nesumnjivo popuniti dosadašnje kartografske praznine i pružiti našoj zajednici jedno kompletno djelo, Kompleksnu geološku kartu Jugoslavije. Značajniji doprinos ovim znanstvenim i stručnim istraživanjima dali su i visoko stručni i znanstveno nastavni kadrovi Geološkog odjela Prirodoslovno-matematičkog fakulteta i Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, te Geološko-paleontološkog i Mineraloško-petrografskog muzeja u Zagrebu, koja su svojom dugogodišnjom suradnjom i već priznatim ugledom, naročito u prvim poslijeratnim godinama, mnogo doprinijeli daljim uspjesima i rezultatima Instituta.

Sva ova znanstvena i stručna građa publicirana je u vrlo velikom broju rasprava, članaka i prinosa štampanih u »Geološkom vjesniku«, znanstvenim časopisima i Zbornicima radova komplementarnih znanstvenih disciplina, kao i u pojedinim inozemnim publikacijama.

Značajna publicistička djelatnost i zapažena pojedinačna sudjelovanja na brojnim nacionalnim, evropskim i svjetskim kongresima, simpozijima i kolokvijima, omogućila su članstvo Instituta u 11 svjetskih internacionalnih geoloških, sedimentoloških, paleontoloških i hidrogeoloških asocijacija sa sjedištima u SAD, Nizozemskoj, Francuskoj, Italiji, Monaku, Mađarskoj i Poljskoj u kojima znanstveni radnici Instituta imaju i odgovorne međunarodne funkcije.

Ovdje posebno ističemo vrlo uspješnu i dugogodišnju suradnju s Institutom za vodoprivredu »VITUKI« iz Budimpešte, kao i vrlo korisne kontakte s najpoznatijim geolozima SAD, SSSR, Poljske, DR Njemačke, Italije, Čehoslovačke, Mađarske i u najnovije vrijeme NR Kine, a u

okviru programa Republičkog zavoda za međunarodnu tehničku suradnju. Predstavници našeg Instituta zvanični su članovi Jugoslavije u Komisiji za geologiju SEV-a s kojom u posljednjih nekoliko godina održavamo sve značajnije stručne i znanstvene kontakte.

Dugogodišnja kontinuirana i vrlo uspješna poslovna suradnja Instituta s organizacijama INA-Naftaplin, Geotehnika, Geofizika, Institut Geoexport, Elektroprojekt, Institut građevinskih znanosti i INGRA, predstavlja primjer međusobne poslovnosti i samoupravnog povezivanja, a u cilju unapređenja i obostranih stručnih i znanstvenih interesa.

Takva međusobna suradnja povezivala je navedene organizacije i institucije u zajedničkim geološkim istraživanjima u Tunisu, Libiji, Etiopiji, Venezueli, Burmi, Egiptu, Iranu, Meksiku i Alžiru, u kojima su i radnici Instituta svojim sudjelovanjem doprinijeli općim naporima i željama naše zajednice da pomogne bržem razvoju nerazvijenih. Znanstvena i publicistička djelatnost Instituta rezultirala je izvanredno obimnim i bogatim fondom stručne dokumentacije i kartografskog materijala, koji je sređen, sistematiziran i pohranjen u modernim i za tu svrhu specijalno opremljenim prostorijama. Pohranjeno je preko 10.800 elaborata, projekata, izvještaja i programa iz svih područja geoloških istraživanja i djelatnosti Instituta. Knjižnica Instituta sadrži 2557 knjiga i više od 45.000 znanstvenih časopisa (oko 1220 naslova). Tu su također pohranjeni i novosnimljeni listovi Osnovne geološke karte SFRJ i tumači područja SRH, fotogrami za cijelo područje Republike, kao i veliki broj topografskih karata svih tipova i mjerila. Fond karata Instituta za geološka istraživanja sadrži i 1817 geoloških karata iz preko 80 zemalja Evrope, Afrike, Azije i Južne Amerike, koje uz ostalu stručnu bibliografiju Institut dobiva kao zamjenu za »Geološki vjesnik« kojeg razmjenjujemo s 432 srodne institucije i organizacije iz cijeloga svijeta. Ovako objedinjeni fond karata, tehničke dokumentacije i stručno-znanstvene literature na jednom mjestu, omogućuje svim radnicima Instituta kao i brojnim pojedincima i organizacijama, brzo i efikasno prikupljanje kompleksnih historijskih materijala, znanstvene građe i ostalih stručnih relevantnih podataka za sva dalja geološka istraživanja na bilo kojem području naše zemlje ili drugih zemalja Evrope ili drugih kontinenata.

Svu navedenu dugogodišnju stručnu i znanstvenu djelatnost Instituta pratila je i vrlo živa i dosljedna samoupravna aktivnost u razvijanju socijalističkih samoupravnih odnosa. Razvoj društveno-ekonomskih zbivanja u našoj zemlji, naročito poslije uvođenja privredne reforme, donošenja novog Ustava i Zakona o udruženom radu, uvjetovao je već 1966. godine organiziranje tri samoupravne radne jedinice Instituta, koje su potpuno samostalno stjecale i raspoređivale dohodak, osobne dohodke i fondove, isključivo na bazi odluke zborova radnika. Tako je samoupravno konstituiranje po ZUR-u zateklo Institut s velikim samoupravnim iskustvom, što svjedoči i današnja organizacija Instituta s 2 osnovne organizacije udruženog rada i radnom zajednicom zajedničke službe. Danas se također vrše pripreme za novu reorganizaciju Instituta u skladu s novim zakonima i kretanjima u društvu. Vrlo značajnu ulogu u ustavnom konstituiranju odigrale su i organizacije Saveza komunista i Sindikata, koje stalno i aktivno sudjeluju u svim samoupravnim i društveno-političkim akcijama Instituta.

U proizvodnim i dohodovnim odnosima, Institut kao specifična znanstvena organizacija od općeg društvenog interesa, bilježila je stalan uspon i u ekonomskim pokazateljima.

Danas je u Institutu zaposleno 154 radnika, od toga 90 s visokom stručnom spremom, 12 doktora znanosti i 22 magistra. Institut za geološka istraživanja kontinuirano posluje i radi pažnjom dobrog privrednika, bilježeći svake godine sve povoljnije rezultate privređivanja. U svojoj zgradi, radnici Instituta imaju mogućnosti za dalji rad i razvoj geološko-istraživačke djelatnosti sa stalnim ciljem čuvanja ugleda i 80-godišnjih dostignuća i daljim naporima na razvijanju stručnih i znanstvenih djelatnosti na području geoloških istraživanja, a na dobrobit budućih generacija naše socijalističke domovine.

Željko Babić